

Oponentský posudek na diplomovou práci Michaely Knápkové „Manipulace mezi řádky: Mediální obraz USA a Izraele v tureckém internetovém tisku“

Vedoucí práce: Doc. PhDr. Jitka Malečková, CSc.

Předmětem práce je analýza obrazu USA a Izraele ve dvou předních tureckých denících v období šesti týdnů na podzim roku 2013. Samotné téma bylo zvoleno bezesporu vhodně, neboť jak Spojené státy, tak Izrael zvláště po vítězství konzervativní AKP v roce 2002 poutají pozornost tureckých médií a na jejich příkladech lze dobře sledovat dělicí čáry mezi islamistickými, sekulárními a nacionalistickými ideovými proudy v médiích i ve společnosti.

Vybrané deníky, sekulárně-kemalistický *Hürriyet* a konzervativní *Zaman* s úzkými vazbami na hnutí Fethullaha Gülena a donedávna i výrazně provládní, představují mainstream tištěných médií a patří k nejčtenějším deníkům v zemi. Jimi prezentované obrazy lze proto považovat za do značné míry reprezentativní pro významnou část společnosti. Diplomantka dobře zdůvodnila výběr období, v němž se rozhodla oba deníky zkoumat. Zatímco tradičně se mediální analýza soustředí na krizová údobí (v případě Izraele např. během Operace lité olovo nebo po útoku na *Mavi Marmaru* na jaře 2011), předkládaná práce vědomě zvolila časový úsek, kdy k žádným konfliktům ve vztazích Turecka a obou jmenovaných zemí nedošlo, ani nebyla země zmítána krizí, a tudíž lze mediální obrazy považovat za relativně neutrální (byť v souladu s ideologickým zaměřením deníků).

Analýza, jež tvoří jádro práce (str. 40-69), velmi dobře kombinuje kvantitativní postupy s kvalitativním vyhodnocením pozoruhodného počtu článků (kolem 500). Diplomantka rovněž vhodně dělí články do čtyř kategorií – společnost, politika USA, Sýrie, Írán -, jež pak podrobuje zkoumání i v souvislosti se žánrovým zaměřením (lze předpokládat, že kategorie „společnost“ bude zaměřena na jiný typ zpráv než politika a psána v odlišném duchu). Kvalitativní vyhodnocení se soustředí především na sloupky a úvodníky.

Závěr, k němuž práce po pečlivém rozboru dospívá, z větší části potvrzuje hypotézu, již si autorka stanovila v úvodu práce: *Hürriyet* se jeví jako prozápadní a sekulární deník a jeho články o USA a zčásti i Izraeli jsou tedy spíše neutrální, byť ne nutně vyloženě pozitivní. Prakticky žádné zprávy se přitom netýkají náboženských otázek. Naproti tomu konzervativně-islámský *Zaman* prezentuje obě země spíše v kritickém světle, avšak přesto se snaží zachovat si odstup a profesionalitu (v ostrém protikladu k vyloženě islamistickým deníkům, jako je třeba *Vakit* nebo *Yeni Şafak*). Naopak markantní je v *Zamanu* – zvláště v souvislosti

s Izraelem – velký zájem o náboženská témata, což pochopitelně dodává jeho zprávám odlišné, muslimsko-apologetické zaměření, vyznívající pro USA i Izrael mírně negativně.

Tuto část práce lze hodnotit velmi pozitivně; autorka prokázala, že umí samostatně pracovat s prameny i odbornou literaturou, nahlíží mediální sdělení z různých úhlů pohledu a dospívá k dobře formulovaným závěrům podloženým i statistickými údaji.

Jistým negativem práce je první část (s. 11-39), která je vzhledem k jádru práce neúměrně dlouhá a poskytuje místy spíše až zbytečný přehled o vývoji tureckého tisku od dob osmanské říše a turecké zahraniční politiky od vzniku Turecké republiky. Řada uváděných informací je triviálního rázu nebo vyloženě nadbytečných a nemajících žádnou souvislost s tématem práce (jako třeba pasáž o Turecku a Evropské unii na str. 37-38). Mnohem vhodnější by bylo tuto část více propojit s částí analytickou či se místo výčtu poměrně známých fakt pokusit třeba o hlubší zhodnocení a zachycení proměn současné a nedávné turecké zahraniční politiky i ve vztahu k USA a Izraeli.

Práce je psána čtivě a kultivovaně, ač se na některých místech nevyhnula nečeským vazbám (Gezi protesty, CIA Gezi hádanka, válka propagandou atd.). Rovněž anglické přepisy arabských názvů působí v práci poněkud nepatřičně (al-Jarida al-askariyya, Saddám Hussain, Sulajmanija atp.).

Přes výše uvedené výtky předkládaná studie bezesporu splňuje nároky kladené na magisterskou práci. Z tohoto důvodu ji doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení „velmi dobře.“

PhDr. Petr Kučera, PhD.

V Praze dne 13.6.2012